

„Proti tomuto rozhodnutí byl podán rozklad.“

Čj. S 50/02 – 882 /02 – VO I

V Brně dne 2. dubna 2002

Úřad pro ochranu hospodářské soutěže zahájil dne 28. 2. 2002 dle § 18 zákona č. 71/1967 Sb., o správním řízení (správní řád), ve znění pozdějších předpisů, ve spojení s § 21 zákona č. 143/2001 Sb., o ochraně hospodářské soutěže a o změně některých zákonů, na návrh společností CCB- Czech Credit Bureau, a.s., IČ: 26212242, se sídlem Sokolovská čp. 192, č.o. 79, PSČ 180 00, Praha 8 (sídlo zapsané v obchodním rejstříku Víta Nejedlého 509/15, PSČ 130 00 Praha 3) a CBCB- Czech Banking Credit Bureau, a.s., IČ: 26199696, se sídlem Sokolovská čp. 192, č.o. 79, PSČ 180 00, Praha 8 (sídlo zapsané v obchodním rejstříku Víta Nejedlého 509/15, PSČ 130 00 Praha 3), ve správním řízení zastoupených Mgr. Pavlem Dejlem, LL.M., Ph.D., advokátem v advokátní kanceláři Kocián Šolc a Balašík, se sídlem Jindřišská 34, PSČ 110 00, Praha 1 na základě plných mocí ze dne 27.2.2002, správní řízení čj. S 50/02 dle § 7 odst. 2 zákona č. 143/2001 Sb., o ochraně hospodářské soutěže a o změně některých zákonů, ve věci určení, zda předložené dohody:

1. Hlavní rámcová smlouva o bankovním registru klientských informací uzavřená mezi CBCB- Czech Banking Credit Bureau, a.s., CCB- Czech Credit Bureau, a.s., GE Capital Bank, a.s., Českou spořitelnou, a.s., Komerční bankou, a.s., Československou obchodní bankou, a.s., Bank Austria Creditanstalt Czech Republic, a.s., Aspekt Kilcullen s.r.o., CENTRALE RISCHI FINANZIARIA CRIF S.p.A. a TRANS UNION INTERNATIONAL,INC. dne 22.9.2001, ve znění Dodatku č. 1 ze dne 2.10.2001;
2. Smlouva o službách uzavřená mezi CBCB- Czech Banking Credit Bureau, a.s. a CCB- Czech Credit Bureau, a.s. dne 12.11.2001;
3. Smlouva o zpracování údajů uzavřená mezi CBCB- Czech Banking Credit Bureau, a.s. a HVB Bank Czech Republic a.s. dne 12.11.2001;
4. Smlouva o zpracování údajů uzavřená mezi CBCB- Czech Banking Credit Bureau, a.s. a Českou spořitelnou, a.s. dne 9.11.2001;
5. Smlouva o zpracování údajů uzavřená mezi CBCB- Czech Banking Credit Bureau, a.s. a GE Capital Bank, a.s. dne 16.11.2001;
6. Smlouva o zpracování údajů uzavřená mezi CBCB- Czech Banking Credit Bureau, a.s. a Komerční bankou, a.s. dne 8.11.2001;

7. Smlouva o zpracování údajů uzavřená mezi CBCB- Czech Banking Credit Bureau, a.s. a Československou obchodní bankou, a.s. dne 16.11.2001;
8. Smlouva o outsourcingu uzavřená mezi CCB- Czech Credit Bureau, a.s. a CENTRALE RISCHI FINANZIARIA CRIF S.p.A. dne 19.11.2001

podléhají zákazu podle § 3 až 6 zákona č. 143/2001 Sb., o ochraně hospodářské soutěže a o změně některých zákonů.

Na základě provedeného řízení vydává Úřad pro ochranu hospodářské soutěže toto

r o z h o d n u t í :

Určuje se, že

- dohoda účastníků řízení upravující povinnost bank získávat souhlas klientů se zpracováním jejich osobních údajů a sankce za porušení této povinnosti obsažená v čl. 4.2.4, 4.2.5, 4.2.8. písmeno c), 4.8.1, v souvislosti s čl.13.1.3 Hlavní rámcové smlouvy o Bankovním registru klientských informací, v čl. 6 Přílohy č.6 předložených smluv, a v čl. 12.1, 12.2 a 13.4 písmeno c) Smluv o zpracování údajů mezi CBCB- Czech Banking Credit Bureau, a.s. a Československou obchodní bankou, a.s., CBCB- Czech Banking Credit Bureau, a.s. a Českou spořitelnou, a.s., CBCB- Czech Banking Credit Bureau, a.s. a GE Capital Bank, a.s., CBCB- Czech Banking Credit Bureau, a.s. a HVB Bank Czech Republic a.s., CBCB- Czech Banking Credit Bureau, a.s. a Komerční bankou, a.s.,
- dohoda účastníků řízení o rozdílné ceně za Úvěrovou zprávu pro banky, budoucí členy Bankovního registru klientských informací a banky, jež nejsou akcionáři společnosti CBCB- Czech Banking Credit Bureau, a.s., obsažená v čl 4.8.2 a v příloze č. 8 Hlavní rámcové smlouvy o Bankovním registru klientských informací,

podléhají zákazu dohod narušujících soutěž dle § 3 až § 6 zákona č. 143/2001 Sb., o ochraně hospodářské soutěže a o změně některých zákonů.

O d ů v o d n ě n í :

Dne 28.2.2002 obdržel Úřad pro ochranu hospodářské soutěže (dále jen „Úřad“) návrh společností CCB- Czech Credit Bureau, a.s., IČ: 26212242, se sídlem Sokolovská čp. 192, č.o. 79, PSČ 180 00, Praha 8 (sídlo zapsané v obchodním rejstříku Víta Nejedlého 509/15, PSČ 130 00 Praha 3) a CBCB- Czech Banking Credit Bureau, a.s., IČ: 26199696, se sídlem Sokolovská čp. 192, č.o. 79, PSČ 180 00, Praha 8 (sídlo zapsané v obchodním rejstříku Víta Nejedlého 509/15, PSČ 130 00 Praha 3), ve správním řízení zastoupených Mgr. Pavlem Dejlem, LL.M., Ph.D., advokátem v advokátní kanceláři Kocián Šolc a Balaščík, se sídlem Jindřišská 34, PSČ:110 00, Praha 1, na základě plných mocí ze dne 27.2.2002, na zahájení správního řízení podle § 7 odst. 2 zákona č. 143/2001 Sb., o ochraně hospodářské soutěže a o změně některých zákonů (dále jen „zákon“), ve věci určení, „zda dohody podléhají zákazu podle § 3 až 6 zákona č. 143/2001 Sb., o ochraně hospodářské soutěže, v platném znění“.

Součástí návrhu byly tyto smlouvy:

1. Hlavní rámcová smlouva o bankovním registru klientských informací uzavřená mezi CBCB- Czech Banking Credit Bureau, a.s., CCB- Czech Credit Bureau, a.s., GE Capital Bank, a.s., Českou spořitelnou, a.s., Komerční bankou, a.s., Československou obchodní bankou, a.s., Bank Austria Creditanstalt Czech Republic, a.s., Aspekt

Kilcullen s.r.o., CENTRALE RISCHI FINANZIARIA CRIF S.p.A. a TRANS UNION INTERNATIONAL, INC. dne 22.9.2001, ve znění Dodatku č. 1 ze dne 2.10.2001 (dále jen "Hlavní rámcová smlouva");

2. Smlouva o službách uzavřená mezi CBCB- Czech Banking Credit Bureau, a.s. a CCB- Czech Credit Bureau, a.s. dne 12.11.2001;
3. Smlouva o zpracování údajů uzavřená mezi CBCB- Czech Banking Credit Bureau, a.s. a HVB Bank Czech Republic a.s. dne 12.11.2001;
4. Smlouva o zpracování údajů uzavřená mezi CBCB- Czech Banking Credit Bureau, a.s. a Českou spořitelnou, a.s. dne 9.11.2001;
5. Smlouva o zpracování údajů uzavřená mezi CBCB- Czech Banking Credit Bureau, a.s. a GE Capital Bank, a.s. dne 16.11.2001;
6. Smlouva o zpracování údajů uzavřená mezi CBCB- Czech Banking Credit Bureau, a.s. a Komerční bankou, a.s. dne 8.11.2001;
7. Smlouva o zpracování údajů uzavřená mezi CBCB- Czech Banking Credit Bureau, a.s. a Československou obchodní bankou, a.s. dne 16.11.2001;
8. Smlouva o outsourcingu uzavřená mezi CCB- Czech Credit Bureau, a.s. a CENTRALE RISCHI FINANZIARIA CRIF S.p.A. dne 19.11.2001,

které upravují vybudování a provozování Bankovního registru klientských informací (dále jen „Registr“).

Přílohu Hlavní rámcové smlouvy tvoří Definice a struktura Informace, struktura Žádosti, struktura Úvěrové zprávy, návrh obecné technické architektury EURISC CZECH a specifikace technického připojení, Pravidla činnosti Kontrolní Komise, Vzorový souhlas Klienta a Potenciálního klienta se zpracováním údajů, Cenový model CBCB, Smlouva o převodu akcií, Smlouva o zpracování údajů, Smlouva o službách, Časový harmonogram, stanoviska České národní banky a Úřadu pro ochranu osobních údajů k projektu Registru a Dodatek č. 1 Hlavní rámcové smlouvy upravující přistoupení Komerční banky, a.s. k Hlavní rámcové smlouvě.

Účastníky řízení jsou navrhovatelé, tj. CCB- Czech Credit Bureau, a.s. (dále jen „CCB, a.s.“) a CBCB- Czech Banking Credit Bureau, a.s. (dále jen „CBCB, a.s.“) a smluvní strany Hlavní rámcové smlouvy CENTRALE RISCHI FINANZIARIA CRIF S.p.A., Česká spořitelna, a.s., Československá obchodní banka, a.s., GE Capital Bank, a.s., HVB Bank Czech Republic a.s., TRANS UNION INTERNATIONAL, INC., Aspekt Kilcullen s.r.o. a Komerční banka, a.s., která se stala smluvní stranou přistoupením na základě dodatku ze dne 2.10. 2001. Všechny tyto společnosti jsou ve správním řízení na základě plných mocí zastoupeny Mgr. Pavlem Dejlem, LL.M., Ph.D., advokátem v advokátní kanceláři Kocián Šolc a Balašík, se sídlem Jindřišská 34, PSČ:110 00, Praha 1

Dne 11.5.2000 byla uzavřena Dohoda o společném postupu mezi Českou spořitelnou, a.s., Československou obchodní bankou, a.s., GE Capital Bank, a.s., Bank Austria Creditanstalt, a.s., Investiční a poštovní bankou, a.s., Živnostenskou bankou, a.s. a Komerční bankou, a.s. na straně jedné a Aspekt Kilcullen s.r.o., CENTRALE RISCHI FINANZIARIA CRIF S.p.A. a TRANS UNION INTERNATIONAL, INC. na straně druhé (dále jen „Dohoda“), ve které se tyto smluvní strany dohodly na společném postupu při realizaci projektu Registru, který bankám umožní zjišťovat údaje vypovídající o bonitě, důvěryhodnosti a platební morálce klientů bank- fyzických osob.

V souladu s Dohodou byla založena a vznikla společnost CBCB- Czech Banking Credit Bureau, a.s., jejímž jediným akcionářem ke dni podpisu Hlavní rámcové smlouvy byla společnost Aspekt Kilcullen s.r.o., po převodu 100 % akcií na banky (smluvní strany Hlavní rámcové smlouvy) se CBCB, a.s. stane společností, která bude zprostředkovávat vzájemné informování bank o bonitě, důvěryhodnosti a platební morálce jejich klientů- fyzických osob. Za tímto účelem bude shromažďovat údaje od bank, zajišťovat jejich zpracování a provozovat Registr vytvořený na základě těchto údajů.

V souladu s Dohodou byla založena i společnost CCB- Czech Credit Bureau, a.s., která bude zajišťovat zpracování údajů poskytnutých bankami CBCB, a.s. 100 % akcií společnosti CCB, a.s. vlastnily ke dni podpisu Hlavní rámcové smlouvy společnosti Aspekt Kilcullen s.r.o., CENTRALE RISCHI FINANZIARIA CRIF S.p.A. a TRANS UNION INTERNATIONAL, INC. Výše uvedené společnosti dle vyjádření navrhovatele disponovaly potřebnými zkušenostmi se zpracováním údajů v informačních systémech a byly připraveny podílet se ve vzájemné součinnosti na informování bank prostřednictvím CBCB, a.s.

V období září-říjen 2001 došlo k podpisu Hlavní rámcové smlouvy, závazného dokumentu vymezujícího základní podmínky a principy fungování Registru, vztahy mezi smluvními stranami a časový harmonogram spuštění Registru, který by měl být po realizaci všech nezbytných kroků a po splnění všech podmínek spuštěn v květnu roku 2002. Smluvními stranami se staly: CCB, a.s. (organizátor projektu), CBCB, a.s. (právnícká osoba předvídaná zákonem o bankách), Aspekt Kilcullen s.r.o., CENTRALE RISCHI FINANZIARIA CRIF S.p.A., TRANS UNION INTERNATIONAL, INC. (předkladatelé projektu Bankovního registru vybraného Komisí pro společné projekty při Bankovní asociaci), Bank Austria Creditanstalt,a.s. (dnes HVB Bank Czech Republic a.s.), Česká spořitelna, a.s., Československá obchodní banka, a.s. a GE Capital Bank, a.s. Na základě Dodatku ze dne 2.10.2001 přistoupila k Rámcové smlouvě Komerční banka, a.s. Následně byly uzavřeny i další smlouvy předvídané v Hlavní rámcové smlouvě vytvářející kompletní smluvní rámec umožňující vznik a fungování Registru (5 Smluv o zpracování údajů, Smlouva o službách a Smlouva o outsourcingu).

Praktická realizace činnosti Registru bude spočívat v tom, že banky jako uživatelé budou mít právo dotazovat se do Registru na své stávající klienty nebo potenciální klienty, kteří u nich budou žádat o poskytnutí určitého úvěrového produktu. Banka dostane na svůj dotaz položený do Registru úvěrovou zprávu, která ji bude informovat o stávajících i historických úvěrových kontraktech klienta a o vývoji splácení úvěru (maximálně za období čtyř let), bez určení toho, s jakou konkrétní bankou tyto vztahy vznikly. Banky jako poskytovatelé informací budou pravidelně měsíčně aktualizovat informace o svých klientech a žadatelích.

Architektura celého procesu zpracování informací od bank v ČR přes CBCB až po automatické zpracování informací v Itálii společností CRIF je obsažena zejména v příloze č. 5 Rámcové smlouvy.

Vymezení relevantního trhu

Relevantní trh se obecně chápe jako místo, kde se střetává nabídka s poptávkou. Věcně jsou do něho zahrnuty všechny výrobky nebo služby, které spotřebitel pokládá z hlediska jejich vlastností, ceny a zamýšleného způsobu použití za shodné, zaměnitelné nebo vzájemně zastupitelné. Z hlediska geografického je trh definován jako oblast, do které dotčené podniky

dodávají zboží či služby, v níž jsou soutěžní podmínky dostatečně stejnorodé, přičemž může být rozlišena od sousedních oblastí, jsou-li na nich dány dostatečně odlišné soutěžní podmínky. Při vymezení relevantního trhu z hlediska časového je třeba vzít v úvahu minulý a očekávaný vývoj v čase, přičemž relevantní trh budou tvořit pravidelné, případně relativně trvale se opakující dodávky.

Věcné vymezení relevantního trhu

Při vymezení relevantních trhů vycházel Úřad jednak z trhů bankovních produktů, kterých se příslušné smlouvy týkají a dále pak z činnosti, kterou se bude vznikající úvěrový registr zabývat.

V předmětném případě dohod mezi soutěžiteli byly vymezeny následující trhy :

- 1. trh poskytování služeb zpracování údajů o bonitě a důvěryhodnosti fyzických osob, které jsou klienty bank**
- 2. trh úvěrů soukromým osobám**
- 3. trh úvěrů podnikatelské a veřejné sféry**

Ad 1)

Dle § 38a odst. 1 zákona č. 21/1992 Sb., o bankách, se banky mohou vzájemně informovat o bankovním spojení, identifikačních údajích o majitelích účtů a o záležitostech, které vypovídají o bonitě a důvěryhodnosti jejich klientů, a to i prostřednictvím právnické osoby, která není bankou. Majetkový podíl na této právnické osobě mohou mít pouze banky, které jsou povinny zajistit, že tato právnická osoba bude zachovávat získané údaje v tajnosti a chránit je před zneužitím. Banka je povinna k získaným údajům o klientech jiné banky přistupovat tak, jako by šlo o údaje o jejích vlastních klientech. Vzhledem k výše uvedeným skutečnostem, které přesně vymezují jak okruh osob, které mohou předmětné informace o klientech bank zpracovávat, tak současně osob, které mohou dané informace poskytovat a současně vyžadovat, a také vzhledem k tomu, že tyto informace nejsou zastupitelné jiným druhem informací, Úřad vymezil po věcné stránce trh zpracování údajů o bonitě a důvěryhodnosti fyzických osob, které jsou klienty bank, jako samostatný trh.

Ad 2 a 3)

Banky v ČR mohou přijímat vklady a poskytovat úvěry na základě udělení licence od ČNB. Základní složkou zdrojů obchodních bank jsou vklady klientely. Představují peníze, které si zákazník ukládá v bance a může je používat i na placení prostřednictvím bank. Na druhou stranu se pomocí úvěru plynule využívají tyto volné peněžní prostředky (vklady). Úvěr pro podniky slouží na rozšíření reprodukčního procesu a na náhradu dočasně imobilizovaných prostředků. Jednotlivci využívají úvěr na rozšíření spotřeby a na řešení finančních těžkostí zapříčiněných nevytvářením peněžních prostředků. Úvěry je třeba rozdělit dle druhu subjektu, kterému jsou určeny a to na:

Úvěry soukromým osobám

Úvěry podnikatelské a veřejné sféry

Geografické vymezení relevantního trhu

Geografický trh zahrnuje území, kde podmínky soutěže jsou homogenní a které může být odlišeno od ostatních území zejména tím, že podmínky soutěže na těchto jiných územích jsou zřetelně odlišné. Po stránce geografické jde o trh celostátní, neboť podmínky pro

poskytování služeb popsaných ve věcném vymezení relevantního trhu jsou na území ČR homogenní.

Časové vymezení relevantního trhu

Časové vymezení trhu vyjadřuje četnost (pravidelnost a opakovatelnost) střetu nabídky a poptávky a odlišuje jej od střetu nabídky a poptávky, k níž dochází nahodile, popř. jen ojediněle.

Z hlediska časového jde o trh trvalý, charakterizovaný pravidelně se opakujícími dodávkami v průběhu celého roku.

Postavení účastníků řízení na relevantních trzích

Na relevantním trhu poskytování služeb zpracování údajů o bonitě a důvěryhodnosti fyzických osob, které jsou klienty bank, bude v okamžiku zahájení činnosti Registru působit pouze společnost CBCB, a.s. Společnost CBCB, a.s. tedy bude mít na tomto trhu monopolní postavení.

Banky, které jsou účastníky dohod, na základě nichž vzniká Registr (Česká spořitelna, a.s., Československá obchodní banka, a.s., GE Capital Bank, a.s., HVB Bank Czech Republic, a.s., Investiční a poštovní banka, a.s., Živnostenská banka, a.s. a Komerční banka, a.s.), jsou současně nejsilnějšími bankami na trzích úvěrů soukromým osobám a úvěrů podnikatelské a veřejné sféře. Společný podíl výše uvedených bank na zmíněných trzích je výrazně vyšší než 50 %.

Posouzení předložených smluv z hlediska zákazu dohod podle § 3 až § 6 zákona

Při posuzování předloženého smluvního rámce Registru Úřad vycházel z rozhodujícího významu Hlavní rámcové smlouvy jako základního smluvního dokumentu obsahujícího dohodu soutěžitelů o vzniku Registru a jeho fungování, ze kterého ostatní smlouvy vycházejí, který dotvářejí a mají tak charakter úpravy technických náležitostí fungování Registru. Návrhy znění ostatních smluv tvořících součást smluvního rámce upravujícího vznik a fungování Registru jsou přílohou Hlavní rámcové smlouvy a tvoří tak její nedílnou součást.

Podle § 3 odst. 1 zákona jsou zakázané a neplatné dohody mezi soutěžiteli, rozhodnutí jejich sdružení a jednání soutěžitelů ve vzájemné shodě, které vedou nebo mohou vést k narušení hospodářské soutěže, pokud tento nebo zvláštní zákon nestanoví jinak, nebo pokud Úřad nepovolí svým rozhodnutím nebo vyhláškou z tohoto zákazu výjimku. Zakázanými ve smyslu § 3 odst. 1 zákona jsou zejména dohody výslovně uvedené v § 3 odst. 2 pod písm. a) – f) zákona, jako např. dohody o cenách, o rozdělení trhu, apod.

Z analýzy provedené Úřadem vyplývá, že předložené smlouvy ve svých ustanoveních v čl. 4.2.4, 4.2.5, 4.2.8. písmeno c) v souvislosti s čl.13.1.3, v čl. 4.8.1, 4.8.2 a v příloze č. 8 Hlavní rámcové smlouvy, v čl. 6 Přílohy č.6 předložených smluv, v čl. 12.1, 12.2 a 13.4 písmeno c) Smluv o zpracování údajů mezi CBCB- Czech Banking Credit Bureau, a.s. a Československou obchodní bankou, a.s., CBCB- Czech Banking Credit Bureau, a.s. a Českou spořitelnou, a.s., CBCB- Czech Banking Credit Bureau, a.s. a GE Capital Bank, a.s., CBCB- Czech Banking Credit Bureau, a.s. a HVB Bank Czech Republic a.s., CBCB- Czech Banking

Credit Bureau, a.s. a Komerční bankou, a.s., (dále jen „Smlouvy o zpracování údajů“) obsahují dohodu podléhající zákazu podle § 3 až 6 zákona.

Dle čl. 4.2.4 Hlavní rámcové smlouvy banka vynaloží veškeré úsilí k tomu, aby získala v rámci uzavírání nových Úvěrových smluv souhlas klienta se zpracováním jeho osobních údajů v rámci Registru. Banka však nebude povinna získat souhlas podle čl. 4.2.4 ve výjimečných případech, zejména když by trváním na poskytnutí souhlasu určitého klienta mohlo dojít k narušení vztahu banky s takovým klientem, přičemž důvody pro nezískání souhlasu bude oprávněna posuzovat Kontrolní komise (kontrolní orgán v organizační struktuře CBCB, a.s.), a pokud takové důvody neshledá, bude oprávněna případ posoudit jako porušení povinností banky, a případně navrhnout uložení sankce podle čl. 4.2.8.

... obsahuje obchodní tajemství – splňuje všechny náležitosti podle § 17 obchodního zákoníku ...

... obsahuje obchodní tajemství – splňuje všechny náležitosti podle § 17 obchodního zákoníku ...

... obsahuje obchodní tajemství – splňuje všechny náležitosti podle § 17 obchodního zákoníku ...

... obsahuje obchodní tajemství – splňuje všechny náležitosti podle § 17 obchodního zákoníku ...

Dle čl. 6 Přílohy č. 6 předložených smluv při zjištění nedostatků, zejména neexistence žádosti potenciálního klienta o uzavření úvěrové smlouvy či uzavřené úvěrové smlouvy mezi bankou a klientem a neexistence souhlasu klienta, popř. potenciálního klienta k předávání údajů CBCB, a.s. za účelem jejich zařazení do Registru, pokud jsou vyžadovány dle smlouvy o zpracování údajů, bude moci CBCB, a.s. vůči bance uplatnit právo na nápravu a pokud budou trvat nedostatky specifikované ve Smlouvě o zpracování údajů, může CBCB, a.s. na návrh Kontrolní komise a po vyjádření banky pozastavit oprávnění banky podávat CBCB, a.s. žádosti a získávat od CBCB, a.s. úvěrové zprávy. Toto pozastavení bude dočasné a krátkodobé (do 60 dnů), avšak ve výjimečných případech, kdy existuje důvodný předpoklad, že banka záměrně jednala klamavě při podávání žádostí nebo při poskytování informací do Registru, může být toto pozastavení uloženo až v trvání do skončení účinnosti Smlouvy o zpracování údajů mezi CBCB, a.s. a příslušnou bankou.

... obsahuje obchodní tajemství – splňuje všechny náležitosti podle § 17 obchodního zákoníku ...

... obsahuje obchodní tajemství – splňuje všechny náležitosti podle § 17 obchodního zákoníku ...

... obsahuje obchodní tajemství – splňuje všechny náležitosti podle § 17 obchodního zákoníku ...

Ustanovení § 38a zákona č. 21/1992 Sb., o bankách umožňuje, aby se banky vzájemně informovaly o bankovním spojení, identifikačních údajích o majitelích účtů a o záležitostech, které vypovídají o bonitě a důvěryhodnosti jejich klientů. Zákon o bankách dále uvádí, že banky se mohou takto informovat prostřednictvím osoby, která není bankou, avšak majetkový podíl na této právnické osobě mohou mít pouze banky, které jsou povinny zajistit, aby tato právnická osoba zachovávala získané údaje v tajnosti a chránila je před zneužitím. Z toho vyplývá, že tedy banky nepotřebují podle § 38a zákona č. 21/1992 Sb., o bankách souhlas klientů k vzájemnému poskytování informací. Důvodem, proč banky vyžadují po svých klientech souhlas pro poskytování informací, je eventuální zapojení nebankovních subjektů do úvěrového registru, u kterých bude souhlas klientů o sdílení informací v registru nezbytnou podmínkou pro vyžádání informací o konkrétním klientovi.

Možné narušení hospodářské soutěže mezi bankami, smluvními stranami Hlavní rámcové smlouvy, na relevantním trhu bankovních úvěrů Úřad spatřuje v případě udělení sankce za nesplnění povinnosti vynaložit veškeré úsilí, aby při uzavírání nových Úvěrových smluv získaly souhlas Klienta se zpracováním údajů vypovídajících o jeho bonitě, důvěryhodnosti a platební morálce, spočívající v pozastavení oprávnění banky podávat Žádosti a získávat od CBCB Úvěrové zprávy, a tedy ve zhoršení postavení sankcionované banky v soutěži na trhu bankovních úvěrů. Sankce za nesplnění povinnosti bank vyžadovat souhlas se zpracováním informací může být ze strany Kontrolní komise a CBCB, a.s. velmi výrazným omezením banky až po ukončení přístupu k úvěrovým informacím po celou dobu účinnosti smlouvy (tj. v současné podobě na 5 let, během nichž by ovšem banka musela sama podávat informace v nezměněné podobě). Znemožnění přístupu banky k úvěrovým zprávám a tím k informacím o klientech, zatímco ostatní banky by směly informace nadále využívat, by tuto banku v soutěži znevýhodnilo.

Výše uvedený postup může v konečném důsledku poškodit samotného klienta, jehož přístup k úvěrovému produktu bude vázán na další povinnost (poskytnutí souhlasu se zpracováním osobních údajů), která nevyplývá ze zákona o bankách ani ze zákona o ochraně osobních údajů a informací, ale pouze z dohody mezi jednotlivými bankami s výhledem na rozšíření registru o nebankovní subjekty. Při důsledném uplatňování smluvních a především sankčních ustanovení smluv by mohlo dojít k situaci, že převážná většina klientů nedostane úvěr v žádné bance účastnící se projektu Registru bez poskytnutí souhlasu.

V čl. 4.8.2. se smluvní strany dohodly, že cena za Úvěrovou zprávu pro banky, jež nejsou akcionáři CBCB, a.s. bude v průměru o 15% vyšší než průměrná cena za Úvěrovou zprávu pro banky- smluvní strany. Pokud některá z bank přestane být akcionářem CBCB, a.s., bude od prvního dne měsíce následujícího po převodu akcií CBCB, a.s. platit cenu za Úvěrovou zprávu podle tohoto čl. 4.8.2. Cena za Úvěrovou zprávu pro banku, která se stane smluvní stranou této smlouvy po dni nabytí její účinnosti, bude stanovena na základě stejných zásad jako cena pro banky, které nejsou akcionáři CBCB, a.s.

... obsahuje obchodní tajemství – splňuje všechny náležitosti podle § 17 obchodního zákoníku ...

... obsahuje obchodní tajemství – splňuje všechny náležitosti podle § 17 obchodního zákoníku ...

Ustanovení o rozdílných cenách za stejný produkt, kterým je Úvěrová zpráva (čl. 4.8.2. a Příloha č. 8 Hlavní rámcové smlouvy) představují dle § 3 odst 2 písmeno e) zákona ujednání o uplatnění rozdílných podmínek vůči jednotlivým soutěžitelům při shodném nebo srovnatelném plnění, jimiž jsou někteří soutěžitelé v hospodářské soutěži znevýhodněni, a tedy dohody zakázané podle § 3 odst. 1 zákona.

Zákon označuje v § 5 odst. 1 dohody soutěžitelů, kteří působí na stejné úrovni trhu zboží, jako horizontální dohody. V § 5 odst. 2 označuje dohody soutěžitelů, kteří působí na různých úrovních trhu zboží, jako vertikální dohody. Z § 5 odst. 3 vyplývá, že za horizontální dohody se považují i smíšené dohody soutěžitelů, kteří působí současně na téže horizontální úrovni i na různé vertikální úrovni trhu zboží. Úprava vztahů mezi smluvními stranami Hlavní rámcové smlouvy o bankovním registru klientských informací je proto dohodou smíšenou a ve smyslu § 5 odst. 3 zákona dohodou horizontální.

V ustanovení § 6 odst. 1 písm. a) zákon stanoví, že zákaz dohod podle § 3 odst. 1 zákona se nevztahuje na horizontální dohodu, pokud společný podíl účastníků dohody na relevantním trhu nepřesahuje 5 % (pravidlo de minimis). Vzhledem k podílům účastníků dohody na relevantních trzích, tak jak byly vymezeny výše (trh poskytování služeb zpracování údajů o bonitě a důvěryhodnosti fyzických osob, které jsou klienty bank, trh úvěrů soukromým osobám, trh úvěrů podnikatelské a veřejné sféry) nelze pravidlo de minimis aplikovat.

Závěr

Úřad konstatuje, že dohoda účastníků řízení upravující povinnost bank získávat souhlas klientů se zpracováním jejich osobních údajů a sankce za porušení této povinnosti a dohoda účastníků řízení o rozdílné ceně za Úvěrovou zprávu pro banky, budoucí členy Bankovního registru klientských informací a banky, jež nejsou akcionáři společnosti CBCB-Czech Banking Credit Bureau, a.s., podléhají zakazu dohod narušujících soutěž dle § 3 až 6 zákona a nelze na ně aplikovat vynětí ze zakazu dohod ve smyslu § 6 odst. 1 zákona (pravidlo „de minimis“), neboť podíl účastníků dohod na relevantním zpracování údajů o bonitě a důvěryhodnosti fyzických osob, které jsou klienty bank, na trhu bankovních úvěrů soukromým osobám a na trhu úvěrů podnikatelské a veřejné sféry přesahuje hranice stanovené zákonem.

Úřad proto v určovacím řízení rozhodl tak, jak je uvedeno ve výroku rozhodnutí.

Poučení o opravném prostředku:

Proti tomuto rozhodnutí mohou účastníci řízení podle § 61 odst. 1 zákona č. 71/1967 Sb., o správním řízení (správní řád), ve znění pozdějších předpisů, podat do 15 dnů od jeho doručení rozklad předsedovi Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže prostřednictvím Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže. Včas podaný rozklad má odkladný účinek.

Ing. Jana Konopiská
pověřená řízením odboru

Rozhodnutí obdrží:
Mgr. Pavel Dejl, LL.M., Ph.D.
Advokátní kancelář Kocián Šolc Balaščík
Jindřišská 34
110 00 Praha 1